

Dammen

De 6 pijlers van het klassiek spel

Jean-Pierre Dubois
Frans kampioen 1982

Een perspectief

Een historisch perspectief

Het klassieke spelsysteem in officiële confrontaties vestigde zich aan het einde van de 19e eeuw. Veel Franse kampioenen hebben er hun stempel op gedrukt. Louis Barteling is een van de eerste auteurs die deze spelvorm heeft getheoretiseerd. Wereldkampioenen als Maurice Raichenbach en Pierre Ghestem hebben het zijn geloofsbrieven gegeven. Het klassieke "Franse" systeem raakte begin jaren zestig echter op zijn retour. Een speler die plotseling op het internationale toneel verscheen, zou deze theorie, volgens welke tempiachterstand een positioneel voordeel opleverden, doorbreken. Baba Sy, want het is inderdaad deze kampioen, afkomstig uit Dakar, overwon zijn tegenstanders door wedstrijden te winnen in het klassieke systeem, met een voorsprong in tempi. Deze nieuwe manier van spelen op het hoogste internationale niveau had de Franse theoretici van die tijd moeten waarschuwen en zou ongetwijfeld aan de basis hebben gelegen van een nieuwe theorie. Maar in die tijd was Frankrijk net definitief Pierre Ghestem kwijtgeraakt, die zich tot bridge had gewend, na een stomme ruzie met de toenmalige Franse president, Pierre Lucot, en er was een tekort aan spelers van internationale niveau. Het waren in feite Sovjetspelers, die zich zorgen maakten over de kracht van Baba Sy, die zijn spel analyseerden en zo de theorie verder ontwikkelden. Iser Kouperman, die altijd weigerde de confrontatie aan te gaan met de Senegalese kampioen, was de eerste begunstigde en behoorde lange tijd tot de meest gerenommeerde kampioenen in het klassieke spel. De theoretische evolutie was aan de gang, en het was een speler van de nieuwe generatie, Alexey Chizhov, die al zijn tegenstanders in dit deel van het spel overwon. Deze Russische speler, geboren in 1964 in Izhevsk, was in staat om alle ideeën van dit systeem te synthetiseren en te implementeren in zijn partijen.

Ik word er daarom toe gebracht een belangrijk concept in het evolutieproces te overwegen, namelijk dat we moeten leren af te leren en onszelf moeten bevrijden van beperkende overtuigingen.

In ons geval is het eenvoudigweg een kwestie van het elimineren van het idee dat een klassieke partij wordt gewonnen dankzij een achterstand in tempi.

En waarschijnlijk moeten we nog verder gaan door te verklaren dat het zinloos is te denken dat we het kamp van de tegenstander kunnen immobiliseren met wat extra tempi. In bepaalde zeer zeldzame gevallen bestaat deze idyllische blokkeringssituatie daadwerkelijk, maar in de overgrote meerderheid van de gevallen zijn manoeuvres gebaseerd op offers, combinaties, doorbreken naar dam, zeddwang, enz. van die aard om deze opzet van spelen een illusie te maken.

De nieuwe perspectieven

In feite gaat het om het in twijfel trekken van een eeuwenoude mythe en het voorstellen van nieuwe spelplannen meer geschikt voor verschillende schijvenconfiguraties. Er zijn zes belangrijke :

- ✚ De controle over de vleugels
- ✚ De dreiging van de coup Royal
- ✚ Alleen in het centrum
- ✚ De grote driehoek
- ✚ De van Ghestem doorstoot
- ✚ Het offensieve spel op de linkervleugel

Inhoudsopgave

Een historisch perspectief	2
De nieuwe perspectieven.....	2
Hoofdstuk 1 : de vleugelcontrole	4
Een historisch perspectief	4
Enkele kleine ergernissen	6
Een nuttig maneuver om te kennen	
Om meer te weten	
Hoofdstuk 2 : De dreiging van de coup royal	7
Het basisidee	7
Een iets meer verborgen toepassing.....	8
Een nog meer verborgen toepassing	8
Een perspectief	9
Enkele scenario's om te kennen	11
Om meer te weten.....	11
Hoofdstuk 3 : alleen in het centrum	12
Het basisidee.....	12
Een standaard toepassing van het basisidee.....	13
Een illusoire toepassing van het basisidee	13
Een "bis" toepassing van het basisidee.....	14
Een perspectief	15
Om meer te weten.....	17
Hoofdstuk 4 : de grote laterale driehoek.....	18
Het basisidee.....	18
Een perspectief	19
Om meer te weten.....	20
Hoofdstuk 5 : de Ghestem doorstoot	21
Het basisidee.....	21
Een standaardthema in Ghestem.....	22
Niet aarzelen om aan te vallen.....	23
Een Ghestem doorstoot die niet over het hoofd mag worden gezien	24
Een perspectief	25
Om meer te weten.....	26
Hoofdstuk 6 : Offensief spel op de linkervleugel	27
Het basisidee.....	27
Een ander basisidee	28
Een perspectief	29
Om meer te weten	30

Hoofdstuk 1 : de vleugelcontrole

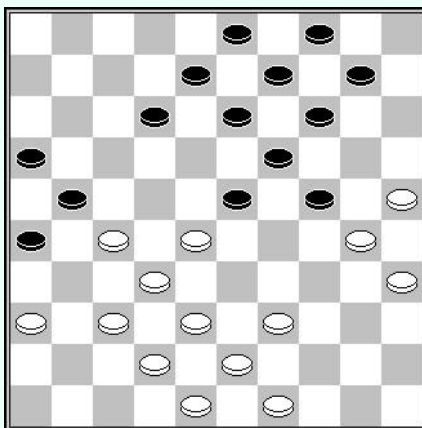
Een historisch perspectief

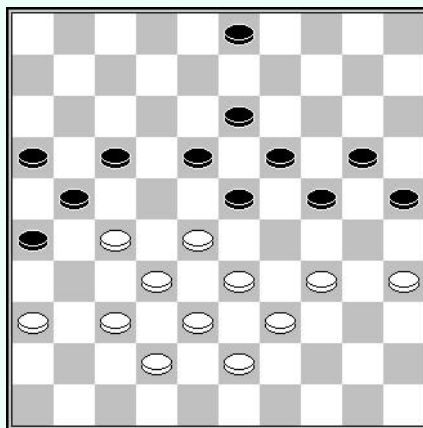
De oudste partij die we in Turbo database vonden, dateert uit 1938, tijdens het Nederlands kampioenschap. Het is zwart, gespeeld door Cornelius Johannes Lochtenberg (foto hiernaast), die deze strategie implementeerde, gericht op het overnemen van de controle over beide vleugels, om de tegenstander te dwingen zijn rechtervleugel te verzwakken, en zo een zegevierende doorbraak op deze flank mogelijk te maken.

C.J. Lochtenberg is bekend voor de slagzet in het partij begin, voorkomende na 1.31-27 (19-23) 2.33-28 (17-21) 3.28x19 (14x23) 4.39-33 (10-14) 5.33-28 (5-10) 6.28x19 (14x23) 7.44-39 (10-14) ?

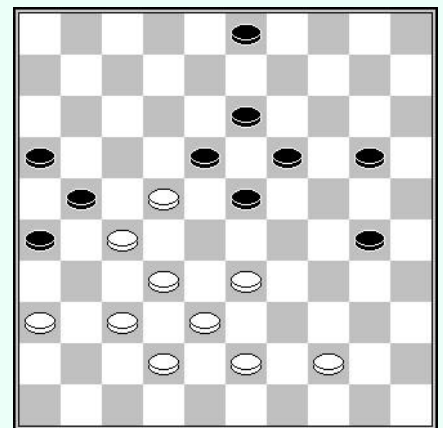
Cees Suijk – C.J. Lochtenberg (NK 1938)

33ste zet - zwart aan zet

43ste zet - wit aan zet

47ste zet - wit aan zet

In de stand van het eerste diagram merken we op dat elk kamp een vleugel van de tegenstander controleert. De aanwezigheid van een zwarte schijf op veld 4 zal hem in staat stellen de controle over de vleugel over te nemen.

33... 12-17 (!!)

De door zwart gespeelde zet is opmerkelijk omdat deze zet de linkervleugel van de tegenstander neutraliseert.

De in dit soort situaties te systematisch gespeelde zet (12-18), wordt weerlegd door 33.39-33 en indien :

A – (08-12) 34.43-39 (10-15) 35.49-43 (14-20) 36.25x14 (09x20) 37.28-22 ! een tijdige Ghestem doorstoot .

B – (10-15) 35.27-22 (18x27) 36.37-31 (26x37) 37.42x22 (21-26) [op (14-20x20) volgt het subtiële offer 22-18 !] 38.36-31 enz. =

We kunnen hier duidelijk het belang van (12-17) ten opzichte van (12-18).

34. 39-33

Op 34.27-22 volgt natuurlijk (21-27) 35.32x12 (23x41) 36.36x47 (08x28) en na 37.38-33 (28-32) 38.47-41 (16-21) 39.42-37 (21-27) 40.37x28 (13-18), is de witte stand nauwelijks houdbaar.

34... 10-15 35. 43-39 14-20 36. 25x14 09x20 37. 30-25 04-09 38. 25x14 09x20 39. 49-44 ?

Wit is zich niet bewust van het gevaar niet en speelt iets te lichtvaardig, ook al beschikt hij over een veel superieure zet die het spelplan van zwart vernietigt 39.36-31. Een onverwachte zet die 27-22 mogelijk maakt

39... 20-25 40. 48-43 08-12

Het goede moment ! Nu zijn kroonschijf heeft opgespeeld.

41. 44-40 12-18 42. 40-34 15-20 !

Blokkeert het spel op beide vleugels en brengt ons bij de stand van het **tweede diagram**.

43. 28-22 17x28 44. 33x22

We waarderen de aanwezigheid van zwarte schijf 17 die wit dwingt uit het centrum te gaan.

44... 24-29 !

Zwart stormt de bres binnen.

45. 39-33 29x40 46. 35x44 25-30

Stand van het derde diagram, waarin het zwarte voordeel duidelijk naar voren komt.

We moeten erkennen dat dit spel van C.J. Lichtenberg zonder veel belangstelling gespeeld werd, met totale onverschilligheid afspeelde. Er zijn hier en daar een paar partijen die dit thema exploiteren, maar het was pas in 1988 dat de nieuwe wereldkampioen Alexey Chizhov dit thema echt benadrukte door twee prachtige partijen te winnen:

Johannes Alfaisi – Alexey Chizhov (cht du monde 1988 à Pamaribo)

<https://toernooibase.kndb.nl/opvraag/applet.php?taal=&kl=46&ld=272&r=8&jr=0&wed=163111>

Alexey Chizhov – Olivier Bonnavé (cht du monde 1988 à Pamaribo)

<https://toernooibase.kndb.nl/opvraag/applet.php?taal=&kl=46&ld=272&r=20&jr=0&wed=162996>

We kunnen ook enkele referentiepartijen noemen, gespeeld door kampioenen :

Henk De Witt – Alexey Chizhov (Delft 2001)

<https://toernooibase.kndb.nl/opvraag/applet.php?taal=&kl=46&ld=1668&r=3&jr=1&wed=251574>

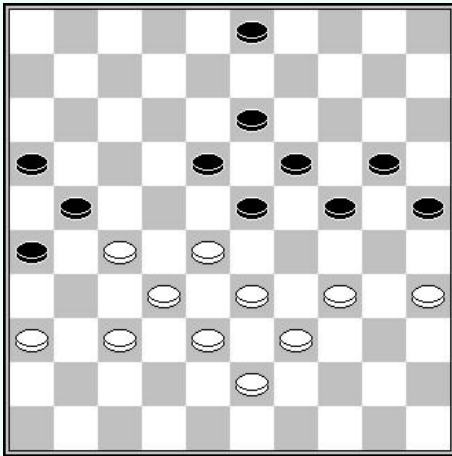
Alexander Shvartsman - Jeroen van den Akker (NK-T Hoofdklasse 2000)

01.	33-29	17-22	39-33	11-17	44-39	06-11	50-44	19-23	32-28	23x32	37x28	16-21
07.	35-30	20-25	41-37	21-26	37-32	26x37	42x31	13-19	47-42	09-13	30-24	19x30
13.	29-23	18x29	33x35	22x33	39x28	14-19	44-39	12-18	39-33	10-14	46-41	05-10
19.	41-37	07-12	43-39	04-09	48-43	01-06	49-44	19-23	28x19	14x23	34-29	23x34
25.	39x30	25x34	40x29	13-19	45-40	10-14	35-30	09-13	30-25	03-09	40-35	02-07
31.	43-39	18-23	29x18	12x23	31-27	11-16	33-28	15-20	36-31	07-12	39-33	13-18
37.	31-26	09-13	37-31	20-24	44-39	23-29	42-37	29-34	39x30	18-23	27-22	06-11
43.	31-27	23-29	28-23	17x39	23x43	13-18	32-28	11-17	26-21	17x26	27-22	18x27
49.	28-23	19x28	30x10	08-13	25-20	12-17	37-32	28x37	10-05	2-0	(2.00/2.21)	

Guntis Valneris, - Leopold Kouogueu Kouomou (WK Countries qf, 2005)

01.	32-28	19-23	28x19	14x23	37-32	10-14	41-37	14-19	34-29	23x34	39x30	05-10
07.	44-39	10-14	50-44	18-23	40-34	12-18	44-40	07-12	46-41	17-21	32-28	23x32
13.	37x28	21-26	41-37	18-23	38-32	20-24	30-25	12-18	43-38	01-07	34-30	07-12
19.	31-27	11-17	49-43	14-20	25x14	09x20	30-25	04-09	25x14	09x20	37-31	26x37
25.	42x31	17-21	40-34	20-25	34-30	25x34	39x30	02-07	30-25	21-26	47-42	26x37
31.	42x31	07-11	31-26	03-09	43-39	11-17	36-31	09-14	48-42	23-29	42-37	29-34
37.	39x30	18-23	27-22	23-29	22x11	06x17	45-40	13-18	28-23	19x39	30x10	15x04
43.	40-34	29x40	35x33	08-13	33-29	17-22	32-27	13-19	29-24	19x30	25x34	22-28
49.	37-32	28x37	31x42	12-17	34-29	04-09	29-24	09-13	42-37	18-23	37-32	

Enkele kleine ergernissen

Wit aan zet

Zwart wist beide vleugels onder controle te krijgen, maar de opstoot 28-22, bij afwezigheid van een schijf op 17, vernietigt zwart's kansen om te winnen :

1. 28-22 03-09

Op (03-08), temporeert wit door 36-31.

2. 33-28 24-29 3. 35-30 ! 29x40

4. 39-34 40x29 5. 30-24 19x30

6. 28x08

En zwart heeft niet beter dan :

6... 09-13 7. 08x19 30-35

8. 22x13 20-24 9. 19x30 25x34 enz. =

Wit aan zet

Een situatie waarin schijf 48 een essentiële rol zal spelen in het verbinden van positie en combinatie.

1. 28-22 !

De natuurlijke zet 1.48-42 laat zwart toe zijn plan uit te voeren door

(03-09) 2.28-22 (17x28) 3.33x22 24-29) enz.

De tekstzet keert de rollen om.

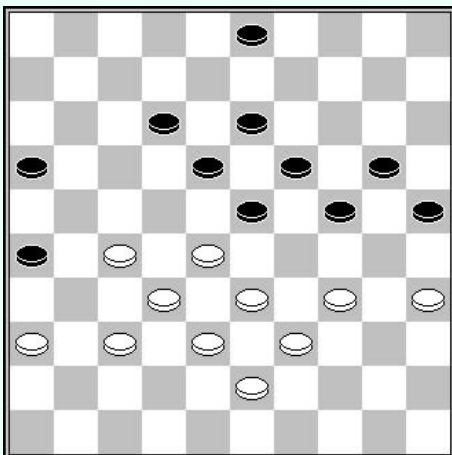
1... 17x28 2. 33x22 24-29

3. 48-42 ! 29x40 4. 45x34 ! 03-09

En ja, de terugkeer naar veld 24 is verhinderd door de coup Philippe 22-17 (21x12) 27-22 (18x27) 32x21 (16x27) 34-29 (24x44) 43-39 (44x33) 38x07.

5. 38-33 20-24 6. 33-28 enz.

Een manoeuvre nuttig om te kennen

Zwart aan zet

Bij afwezigheid van een pion op 17 is uitgang 28-22 vaak moeilijk te exploiteren. De volgende manoeuvre maakt het in bepaalde gevallen mogelijk om complementaire ontwikkeling 33-28 te voorkomen :

1... 03-09 ! 2. 28-22 12-17 !

3. 22x11 16x07 4. 36-31

In feite, 33-28 is niet mogelijk wegens (26-31) 37x26 (18-22)! 27x29 (24x42).

4... 07-11 5. 33-28 24-29 6. 35-30 29x40

7. 39-34 40x29 8. 30-24 19x30 9. 28x08 09-13

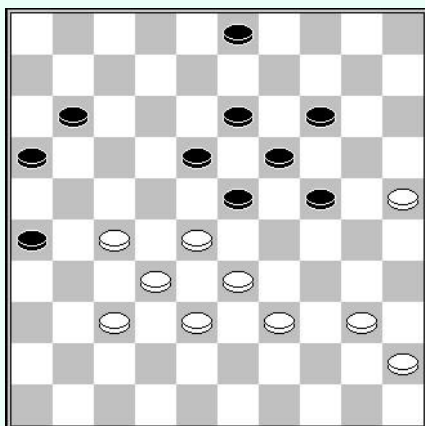
10. 08x19 29-33 11. 38x29 30-34 12. 29x40 20-24

13. 19x30 25x45

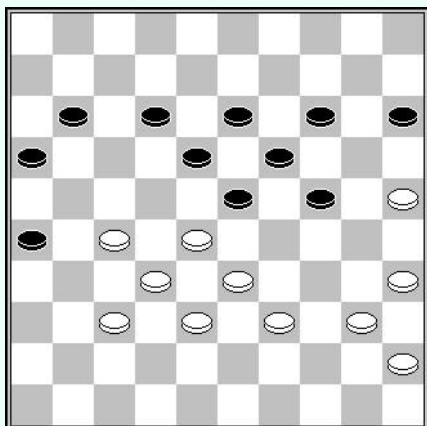
Hoofdstuk 2 : de dreiging van de coup royal

Het basisidee

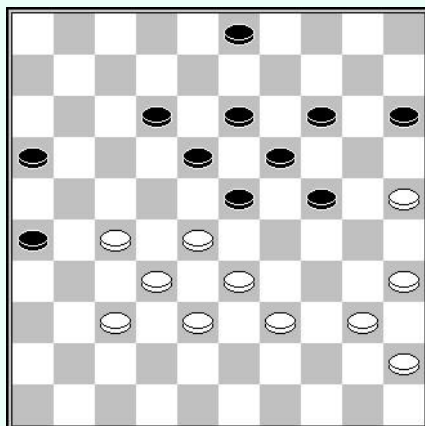
De simpele structuur van de schijven 45-50, wat de Russen de "olympische formatie" noemen, werpt zich in veel gevallen op als een middel om druk uit te oefenen op het kamp van de tegenstander, en provoceert ook een blijvende positionele zwakte. De twee manieren om deze formatie te gebruiken is het toevoegen van een schijf op 34, en de pijl 45-40-34 te vormen, en de coup royal. Deze twee middelen kunnen elkaar perfect aanvullen, zoals geïllustreerd in de volgende drie diagrammen:

Zwart aan zet

Zwart aan zet

Zwart aan zet

In het **eerste diagram** moet zwart rekening houden met zowel de dreiging van de coup royal als de pijl 45-40-34 bij 39-34.

1... 03-09

Deze zet is gedwongen omdat (11-17) direct verliest door de coup royal

2.27-22 (18x27) 3.32x12 (23x34) 4.40x18, terwijl (03-08) gevolgd wordt door 2.39-34 (24-30) 3.34-29 (23x34) 4.40x29 (30-35) 5.28-23 (19x39) 6.38-33 (39x28) 7.32x03.

Na de tekstzet blijft schijf 9 een achtergebleven schijf die niet deelneemt aan het spel.

2. 40-35

In feite, 39-34 leidt tot remise na (24-30). Maar 40-35 blijkt een excellente zet om te profiteren van de structurele zwakte van schijf 9.

2... 11-17 3. 45-40 en de zwarte stand is hopeloos.

In het **tweede diagram** dwingt de dreiging van de coup royal zwart tot :

1... 15-20

Met een hangende schijf op veld 20, bevindt zwart zich in een ongelukkige positie. Wit neemt de controle over het spel over door :

2. 39-34 ! 23-29 3. 34x23 18x29 4. 40-34 29x40 5. 35x44 enz.

De positie in het **derde diagram** combineert de potentiële zwaktes van de achtergebleven schijven 3 en 15.

Zwart wordt direct bedreigde door 27-22 (18x27) 32x21 (23x34) 40x07. Om deze dreiging te pareren heeft zwart twee mogelijke zetten, beide zeer onaangenaam :

Variant A :

1... 03-09

Op deze manier wordt schijf 9 een achtergebleven schijf die niet meer aan het spel deelneemt. Men kan zich het vervolg voorstellen :

2. 40-34 12-17 3. 45-40 enz.

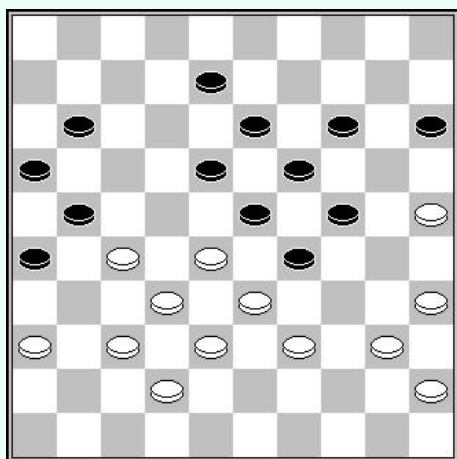
Variant B :

1... 15-20

Het is nu schijf 20 die een hangende schijf wordt.

2. 40-34 12-17 3. 34-30 17-21 4. 39-34 03-08 5. 28-22 enz.

Een iets meer verborgen toepassing

Vladimir Kaplan – Bernard Robillard (1980)

37ste zet wit aan zet

Wit heeft zijn intenties perfect weten te maskeren. Op dit moment neemt wit het voordeel door :

37. 40-34 ! 29x40 38. 35x44 !

Door deze ruil vormt wit de formatie 45-40 opnieuw, geassocieerd met de coup royal.

38... 11-17 39. 44-40 15-20

Een praktisch geforceerde zet, want de ruil (17-22)

40. 28x17 (21x12) wordt gevolgd door de coup royal 41. 27-22 (18x27) 42. 32x21 (16x27) 43. 33-28 (23x34) 44. 40x07

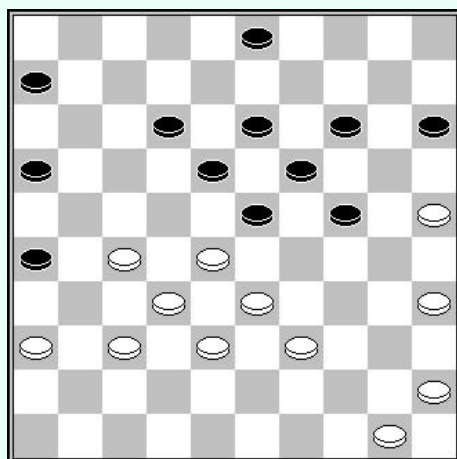
Wit profiteert nu van de achtergebleven schijf 20, door :

40. 39-34 08-12

(17-22) is nu verhinderd door de coup Philippe.

41. 40-35 23-29 42. 34x23 18x29 43. 35-30 enz. +

Een nog meer verborgen toepassing

Roel Boomstra – Rik Verboon (Salou 2008)

33ste zet – zwart aan zet

In deze situatie, dwingt de mogelijke dreiging van de coup royal zwart zich logisch te ontwikkelen door 33... (6-11) want na 34.50-44, moet zwart de mogelijke zwakte van een achtergebleven schijf op 9 door (03-09) overwegen.

Het vervolg 35. 44-40 (11-17) 36. 40-34 (17-21) 37. 34-30 (12-17) 38. 28-22 ! (17x28) 39. 33x22 laat zwart niet veel hoop.

33... 12-17

Het beste alternatief, maar zwart krijgt nu weer een andere vorm van nadeel. Het is voor zwart kiezen tussen cholera en de pest.

34. 50-44 17-21 35.44-40 06-11 36. 28-22 !

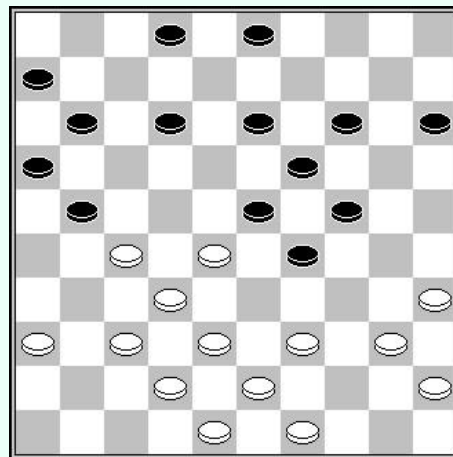
Een beslissende Ghestem doorstoot.

36... 03-08 37. 33-28 23-29 38. 40-34 29x40 39. 35x44 08-12 40. 39-33 12-17 41. 44-39 18-23 42. 45-40 24-30 43. 25x34 15-20 44. 40-35 20-24 45. 34-30 Z+

Een perspectief

Paul Sonier

Wit speelt en wint

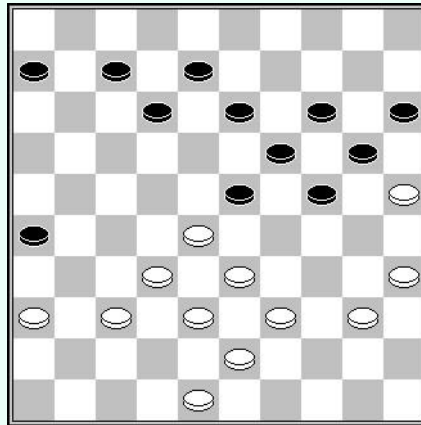
Volgens talrijke bronnen, waaronder de monografie van Herman de Jongh, lijkt het vaststaand dat de naam van de coup royal afkomstig is van de Franse problemist Paul Sonier.

Deze laatste ligt aan de basis van enkele problemen bij het exploiteren van het thema van de coup royal. Deze in het diagram is naar onze mening het meest succesvol, vanuit een heel natuurlijke positie.

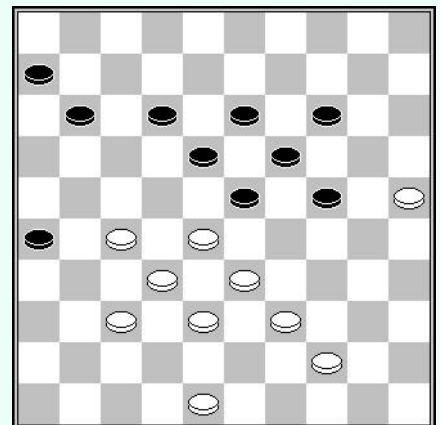
De oplossing berust op het achtereenvolgend uitvoeren van een coup turc en een coup royal.
1.38-33 29x47 2.48-42 47x31 3.37x8 3x12 4.32-28 23x32 5.43-38 32x34 6.40x07.

Arnold Damme (1895-1967)

Wit aan zet

Wit aan zet

De oudste partij gevonden in "turbodatabase" werd gespeeld in 1934, tijdens de eerste ronden van het Nederlands kampioenschap, tussen Baris Dukel en Arnold van Damme. Deze partij, in de schaduw gebleven, illustreert niettemin perfect het technische thema dat hier wordt gepresenteerd.

Arnold van Damme, met zwart spelend, behaalde drie keer het kampioenschap van Nederland, in 1921, 1927 en 1929. Hij is tevens co-auteur van twee werken met Ben Springer en Jack de Haas, De twee meest belangrijke theoretici van die tijd.

Het eerste diagram toont ons de stand op de 33ste zet. Wit had het spel moeten vereenvoudigen door 33.37-31 (26x37) 34.32x41 (23x32) 35.38x27 te spelen met een min of meer gebalanceerd spel. In de partij speelde wit op een haast "automatische" wijze de natuurlijke zet 33.36-31 en bevond zich enkele zetten later in een verloren positie :

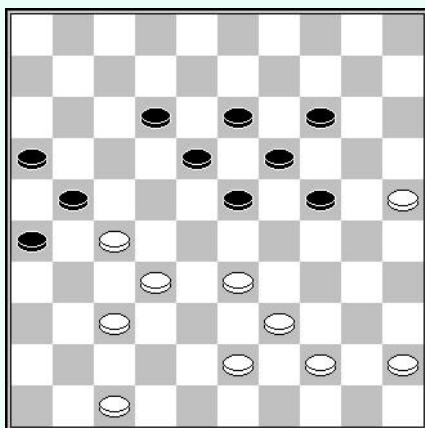
**33. 36-31 07-11 34. 31-27 12-18 35. 40-34 24-29 36. 33x24 20x40 37. 35x44 08-12
38. 39-33 15-20 39. 43-39 20-24**

Stand van het tweede diagram. Alles staat op zijn plaats. Op 40. 44-40 of 40.48-42, voert zwart de coup royal uit door (24-29) met een winnend eindspel. Wit heeft geen andere keuze dan zijn stand te verzwakken met een achtergebleven schijf op 42.

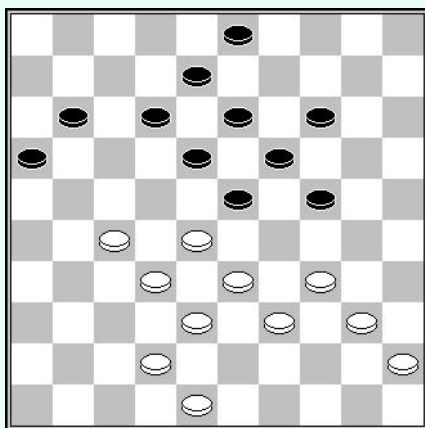
De manier waarop de situatie wordt uitgebuit is opmerkelijk en zeer leerzaam :

**40. 48-42 11-16 41. 44-40 06-11 42. 40-35 11-17 43. 28-22 17x28 44. 33x22 14-20 !
45. 25x14 19x10 46. 39-34 24-29 ! 47. 22-17 12x21 48. 32-28 23x41 49. 34x12 21x43
50. 12-07 41-46 Z+**

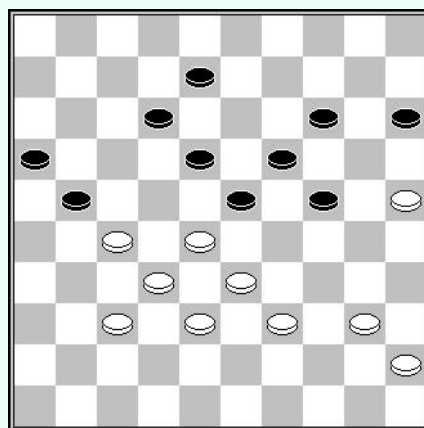
Enkele scenario's om te kennen

Wit aan zet

Wit aan zet

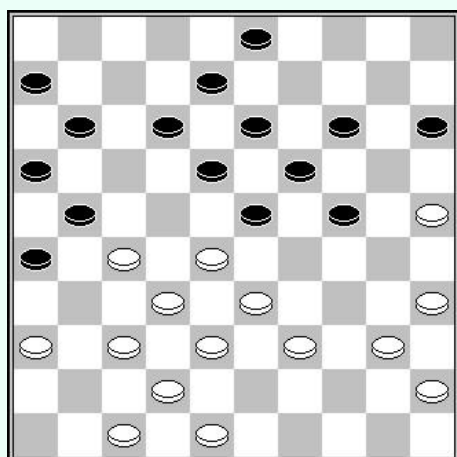
Wit aan zet

Eerste diagram : wit wint door 1.37-31 (26x28) 2.33x22 (21x32) 3.44-40 (18x27) 4.43-38 (32x34) 5.40x07

Tweede diagram : het gaat om een combinatie van Arnold Damme. Wit wint op een erg mooie manier door :

1.27-22 (18x27) 2.32x21 (23x43) 3.42-37 (16x27) 4.37-32 (27x29) 5.34x23 (19x28) 6.48-42 (43x34) 7.40x16.

Derde diagram : een situatie die regelmatig voorkomt in de partij. Wit forceert de winst door : 1.28-22 (08-13) 2.32-28 (21x34) 3.40x09 (23x41) 4.09-04 [09-03 wint ook] (18x27) 5.04x47

Wit aan zet

Dit type situatie doet zich soms voor. Het is erg nuttig dit te kennen, daar wit over de middelen beschikt om op basis van de coup royal allerlei combinaties te introduceren.

1. 27-22 ! 18x27 2. 37-31 ! 26x37
3. 42x22

En zwart kan opgeven, want na :

A – (21-26) 4.36-31 enz.

B – (12-18) 4.39-34 en 34-29.

C – (11-17) 4.22x11 (16x7) 5.32-27 (23x34) 6.40x18 (21x32) 7.18-13.

D – (12-17) 4.32-27 (23x34) 5.40x18 (17x39) 6.45-40 (21x32) 7.40-34 (39x30) 8.35x02

Om meer te weten

Door Jean-Pierre Dubois

:

- Tome 1 – 2^e partie (classique actif) Hoofdstuk 5 : la menace de coup royal
 - Download : <http://www.ffjd.fr/Web/index.php?page=telechargements>
 - On line : <https://allonsadame.pagespersonnel>

Door een collectief gerealiseerd onder de vleugels van de FMJD :

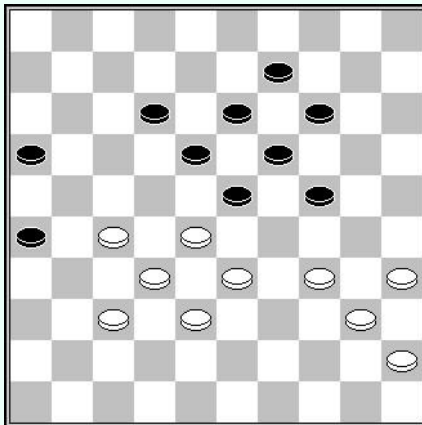
- Niveau 4 – Rozenburg cursus Hoofdstuk 7 : het klassiek
 - Download : <https://www.fmjd.org/promo/magic/>

Hoofdstuk 3 : alleen in het centrum

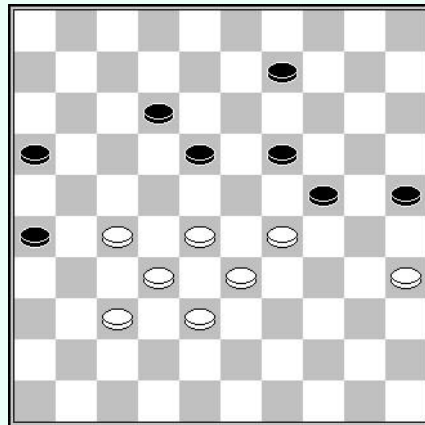
Het basisidee

Het basisidee is eenvoudigweg het permanent uit het centrum verdrijven van de tegenstander. De formatie 45-40-34 bij afwezigheid van een zwarte pion op 15 is een voorwaarde voor het uitvoeren van het spelplan.

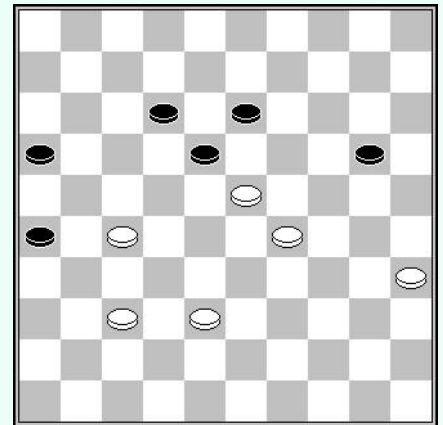
Bekijken we de volgende situatie :

Wit aan zet

Zwart aan zet

Zwart aan zet

In het eerste diagram elimineert wit de centrale schijven van de tegenstander door :

1. 34-29 23x34 2. 40x20 14x25

Op dit moment dien wit te kiezen tussen twee speelplannen, blijkbaar gelijkwaardig, ofwel 33-29, ofwel 45-40. In de partij is het altijd een delicate keuze, die in wezen afhankelijk is van de berekening van de varianten.

Hier lijkt het plan 3.33-29 (19-24) 4.29x20 (25x14) 5.35-30 erg belovend na (14-19)? 6.45-40 (9-14) 7.38-33 ! maar na 5.35-30 (14-20), hoeft wit op niet veel meer te hopen.

3. 45-40 19-24

We geven hier enkel de algemeen gebruikte variant weer.

4. 40-34 13-19 5. 34-29

En we bevinden ons nu in de stand van het tweede diagram. Het is vrij zeldzaam dat de ruil (19-23) 6.28x30 (25x23) een goed idee is. In dit geval is het duidelijke dat 7.35-30 gevolgd door 8.33-28 radicaal is.

5... 09-13 6. 29x20 25x14 7. 33-29

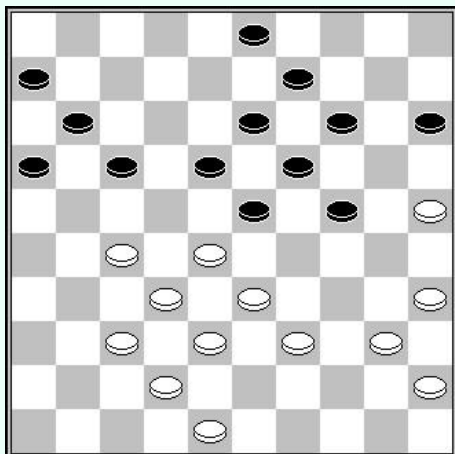
Zwart heeft geen ruilformatie en ondergaat het spel.

7... 14-20 8. 28-23 19x28 9. 32x23

Stand van het derde diagram die niet veel hoop op remise laat voor zwart.

We gaan nu enkele voorbeelden uit de praktijk bekijken.

Een standaard toepassing van het basisidee

Jean Charles Adjoussou - Joel Atse

Coupe d'Ivoire 2009

29ste zet – zwart aan zet

Het is indrukwekkend om te zien dat zwart een aanval op zijn korte vleugel zal beginnen met slechts 5 schijven, tegen de met 7 schijven ter verdediging van de tegenstander. De afwezigheid van de formaties om te ruilen voor wit en de kracht van de centrale schijven zal beslissend zijn.

**29... 17-22 30. 28x17 11x31 31. 37x26 06-11
32. 32-27 11-17 33. 38-32 17-22 34. 48-43 22x31
35. 26x37 18-22 36. 32-27 22x31 37. 37x26 13-18**

Als bij toverslag wordt het laterale evenwicht hersteld. De zwarte suprematie in het centrum is evident.

38. 40-34 14-20! 39. 25x14 09x20

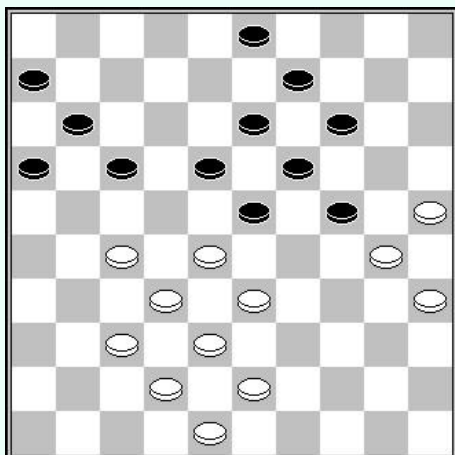
Nagelt het spel op de linkervleugel vast.

**40. 43-38 03-08 41. 38-32 08-12 42. 32-27 12-17 43. 34-30 18-22 44. 27x29 20-25
45. 29x20 25x43 Z+**

Volledige partij :

01.	32-28	18-23	34-29	23x34	40x29	12-18	44-40	07-12	37-32	20-24	29x20	15x24
07.	41-37	10-15	40-34	01-07	34-30	18-23	30-25	17-21	31-27	21-26	50-44	11-17
13.	37-31	26x37	42x31	14-20	25x14	09x20	47-42	04-09	46-41	17-21	31-26	07-11
19.	26x17	11x31	36x27	05-10	44-40	10-14	40-34	02-07	34-30	20-25	41-37	25x34
25.	39x30	07-11	30-25	12-17	43-39	08-12	49-44	12-18	44-40	17-22	28x17	11x31
31.	37x26	06-11	32-27	11-17	38-32	17-22	48-43	22x31	26x37	18-22	32-27	22x31
37.	37x26	13-18	40-34	14-20	25x14	09x20	43-38	03-08	38-32	08-12	32-27	12-17
43.	34-30	18-22	27x29	20-25	29x20	25x43	45-40	15x24	42-38	43x32	40-34	32-37
49.	34-29	37-41	29x20	41-46	35-30	46-41	30-25	41-46	20-15	19-24	25-20	24-30
55.	33-29	30-35	29-23	46x25	15-10	35-40	10-05	40-44	05-46	44-50		

Een illusoire toepassing van het basisidee

Darya Tkachenko - Murodullo Amrillaev

Bacoli Open 2015

34ste zet – zwart aan zet

De witte stelling lijkt op de vorige, met een identieke laterale onbalans, maar de aanwezigheid van een schijf op veld 43 zorgt ervoor dat de aanval onder controle kan worden gehouden.

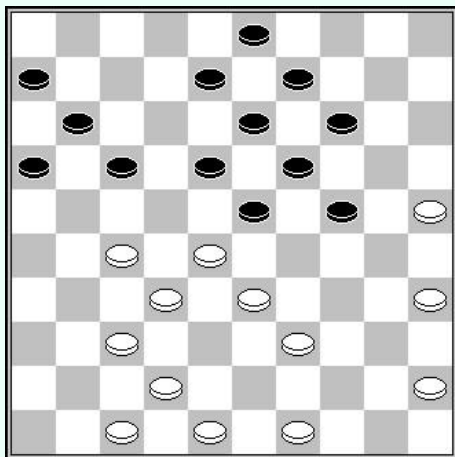
**34... 17-22 35. 28x17 11x31 36. 37x26 06-11
37. 32-27 11-17 38. 42-37 ?**

Wit moet hier 38.38-32 spelen en na (17-22) vervolgen met 39.43-38! (22x31) 40.26x37 en het is wit die de beste perspectieven heeft.

De tekstzet levert een mooie combinatie op :

**38... 17-21 39. 26x17 14-20 40. 25x14 19x10
41. 30x28 18-23 42. 28x08 03x41 Z+**

Een “bis” toepassing van het basisidee

A. Savin – Andrei Verkhovkh

Rus. K. correspondentie 2000
29ste zet – zwart aan zet

29... 17-22 30. 28x17 11x31 31. 37x26 18-22

Zwart neemt hier het “bis”-plan van het basisplan over.

32. 32-27 22x31 33. 26x37 13-18

Weer in evenwicht brengen van de stand en terugkeren naar veld 22.

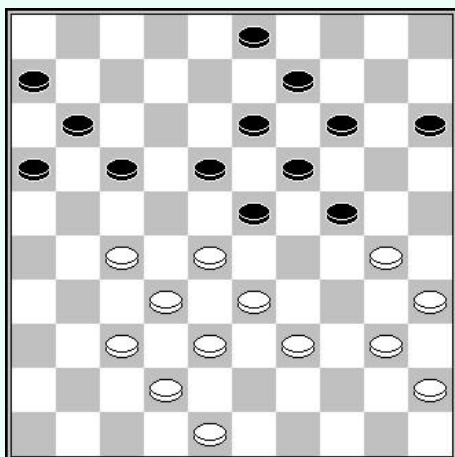
**34. 45-40 08-12 35. 40-34 09-13 36. 48-43 06-11
37. 34-29 23x34 38. 39x30 18-23 39. 37-32 12-17 !**

Een essentiële zet die de situatie van wit verergert.

40. 42-38 13-18 41. 32-27 17-22 42. 47-41 22x31 43. 33-28 23x32 44. 38x36 11-17

De witte stelling is catastrofaal.

**45. 43-38 17-22 46. 36-31 16-21 47. 38-32 21-26 48. 31-27 22x31 49. 41-36 31-37
50. 32x41 18-22 Z+**

Daouda Diakite - Macodou Ndiaye

Zone Afrika 1992

31ste zet – zwart aan zet

We vinden dezelfde laterale onbalans en we merken het de afwezigheid van een schijf op 43, erg handig bij de verdediging.

31... 17-22 32. 28x17 11x31 33. 37x26 18-22

Een moeilijke keuze vergeleken met (06-11). Dus, na (06-11) zou de natuurlijke zet 34.32-27 onmiddellijk worden bestraft met de voltreffer (18-22). Door het standaard basisplan in te zetten krijgt zwart ook een hele goede stelling. Bijvoorbeeld :
(06-11) 34.48-43 (11-17) 35.32-27 (17-22) 36.38-32 (22x31) 37.26x37 (18-22) enz

**34. 32-27 22x31 35. 26x37 13-18 36. 37-32 06-11 37. 30-25 09-13 38. 32-27 11-17
39. 48-43 03-08 40. 38-32 17-22 41. 42-38 22x31 42. 32-28 23x32 43. 38x36 18-22 !**

Wit heeft niet veel meer kans om te remise te maken.

Een perspectief

Het was Ton Sijbrands die, midden jaren zestig, dit strategisch idee ontwikkelde in het klassiek systeem, te profiteren van de tempi voorsprong om de tegenstander uit het centrum te verdrijven. Zijn voorwaartse ruilen, in de nasleep van Baba Sy, zouden zijn tegenstanders waarschijnlijk ontwapenen. De meest opvallende partijen die doorgaans worden aangehaald zijn :

Wim van der Sluis - Ton Sijbrands (Turkstra 1968)

01.	33-29	18-22	34-30	20-24	29x20	14x34	39x30	12-18	44-39	07-12	50-44	01-07
07.	30-25	19-23	38-33	15-20	25x14	10x19	43-38	05-10	31-27	22x31	36x27	10-14
13.	49-43	17-22	41-36	22x31	36x27	12-17	46-41	08-12	33-28	03-08	41-36	17-22
19.	28x17	11x31	36x27	23-28	32x23	19x28	38-33	18-22	27x18	13x22	43-38	08-13
25.	40-34	16-21	44-40	06-11	35-30	11-17	30-25	02-08	34-29	21-27	40-34	13-18
31.	45-40	18-23	29x18	12x23	40-35	14-19	37-31	27x36	33-29	22-27	29x18	28-32
37.	39-33	32x43	48x39	08-13	25-20	13x22	42-37	17-21	35-30	21-26	30-24	19x30
43.	34x25	27-31	37-32	22-27	32x21	26x17	33-29	31-37	29-23	37-41	20-14	09x20
49.	25x14	41-46	23-19	07-12	39-33	17-22						

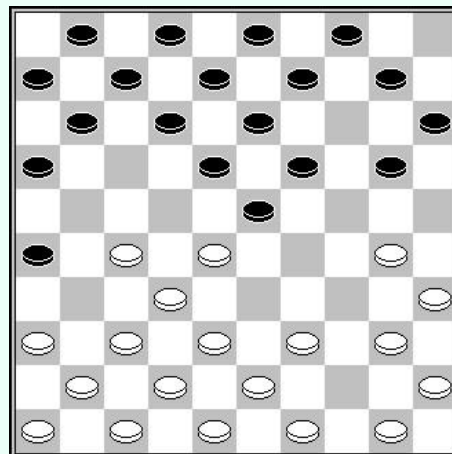
Ton Sijbrands – Wim van der Sluis (Suiker 1970)

01.	33-29	17-21	39-33	21-26	44-39	11-17	32-28	07-11	37-32	26x37	42x31	17-21
07.	50-44	21-26	47-42	26x37	42x31	11-17	41-37	06-11	46-41	01-06	48-42	20-24
13.	29x20	15x24	31-27	17-21	36-31	21-26	41-36	10-15	34-29	05-10	29x20	15x24
19.	40-34	10-15	44-40	18-23	49-44	12-18	27-22	18x27	31x22	11-17	22x11	16x07
25.	34-29	23x34	40x20	15x24	39-34	07-12	43-39	02-07	34-29	14-20	45-40	20-25
31.	29x20	25x14	40-34	07-11	33-29	12-18	38-33	11-16	36-31	06-11	31-27	19-24
37.	29x20	14x25	34-29	11-17	28-22	17x28	32x12	08x17	33-28	09-14	37-32	14-20
43.	42-37	04-10	39-34	10-15	35-30	03-08	30-24	08-12	28-22	17x28	32x23	13-18
49.	44-39	16-21	27x16	18-22	39-33	22-27	37-32	27x38	33x42			

Maar de oudste partij die we op Turbodatabase vonden, die betrekking heeft op het hier speciaal bestudeerde thema, dateert uit 1934, tijdens het Excelsior-toernooi. Piet Hovingh nam het op tegen Nederlands kampioen Freek Raman.

Freek Raman

De Raman slag

Freek Raman is geboren op 23 mei 1905 te Amsterdam. Vanaf de leeftijd van 16 jaar interesseerde hij zich aan het damspel, en vanaf zijn 18 jaar begon hij deel te nemen aan toernooien georganiseerd te Amsterdam. In het begin van de jaren 30 werd Freek Raman een van de sterkste spelers van Nederland. Nadat hij in 1931 en 1932 achtereenvolgens de tweede plaats behaalde, werd hij in 1933 kampioen van Nederland.

Deze speler staat ook bekend om het vestigen van een wereldrecord door gelijktijdig tegen te spelen 135 spelers met een score van 107 overwinningen, 8 verliespartijen en 18 remises.

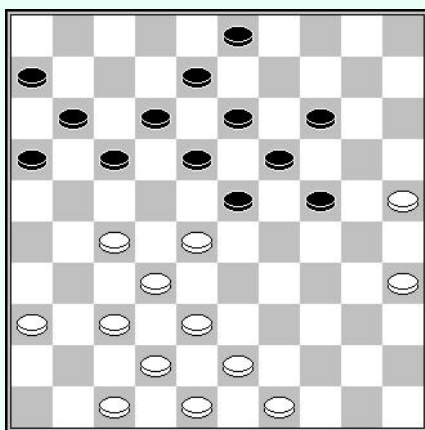
In 1937 trok Raman naar Parijs, waar hij de belangrijkste Franse meesters ontmoette, en onderscheidde zich door een wedstrijd te winnen tegen Stanislas Bizot en een wedstrijd gelijk te spelen tegen Marius Fabre en tegen Hermann de Jong (die toen in Frankrijk woonde).

Freek Raman is ook de auteur van drie werken "Slaggeheimen in het Damspel", "Combineren op het Dambord" en "De Raadselen der Symmetrie".

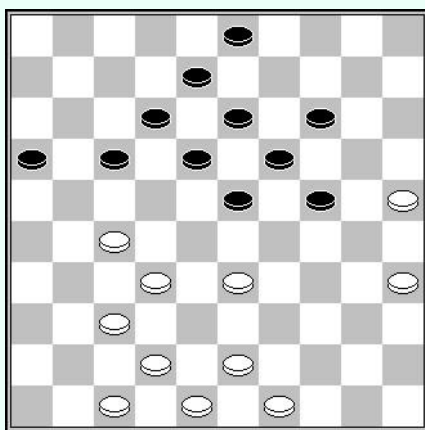
Hij is ook bekend voor de combinatie in het diagram, waarin wit dam maakt door

1.30-24 (20x29) [(19x30) 2.28x19 (13x24) 3.37-31 (26x28) 4.39-33 (28x39) 5.43x5] 2.27-22 (18x27)
 3.32x21 (23x32) [(26x17) 4.39-34 (23x32) 5.34x05] 4.38x27 (26x17) 5.27-22 (17x28) 6.39-33 (28x39)
 7.43x05

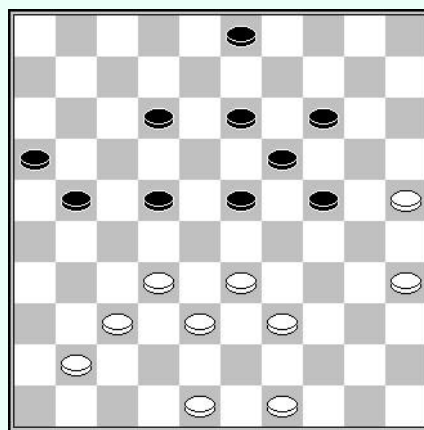
Laten we nu eens kijken naar de partij die hij speelde tegen Piet Hovingh :

Zwart aan zet

Wit aan zet

Wit aan zet

In het **eerste diagram**, herkennen we de karakteristieke, offensieve structuur van zwart. Deze speelde :

37... 17-22 ! 38. 28x17 11x31 39. 36x27 06-11 40. 38-33 11-17

Tweede diagram. Zwart handhaaft de druk tegen het centrum van de tegenstander. Het is niet duidelijk om een goed plan voor wit te vinden. Na bijvoorbeeld :

Na bijvoorbeeld : 41.33-28 (17-22) ! 42.28x17 (12x21) 43.43-39 (23-28) ! 44.32x12 (21x41) 45.47x36 (8x17), heeft wit totaal geen structuur meer.

Over dit thema kunnen we verwijzen naar de partij Harm Wiersma – Jan de Ruiter (NK 1972).

<https://toernooibase.kndb.nl/opvraag/applet.php?kl=23&ld=449&r=1&jr=0&wed=164003&taal=&gotoPly=8>

Na 41.47-41, heeft zwart ook een bevredigend spelplan, dit keer op de andere vleugel, door (23-29) ! 42.33-28 (29-34) enz.

41. 43-39 17-22 ! 42. 37-31

Na 42.48-43 (22x31) 43.37x26 (18-22) ! 44.32-27 (22x31) 45.26x37 staat zwart soeverein in het centrum.

42... 12-17 43. 31-26 22x31 44. 26x37 17-21 45. 47-41 08-12 46. 42-38 18-22 !

Derde diagram. Zwart heeft duidelijk voordeel en won de partij 20 zetten later.

Om meer te weten

Door Jean-Pierre Dubois :

- Tome 1 – 1ère partie (le jeu au centre) Hoofdstuk 1 : la force du centre
 - Download : <http://www.ffjd.fr/Web/index.php?page=telechargements>
 - En ligne : https://allonsadame.pagesperso-orange.fr/entree_ouvrages/fic_offensive%20contre%2027/t13_01/LA_FORCE_DU_CENTRE.html

Door Tjalling Goedemoed :

- Cursus Deel 2 - Section 2 Hoofdstuk 1 : centrumspel (algemeenheden)
 - Cursus Deel 3 – Sectie 3 Hoofdstuk 4 : centrumspel
 - De kunst van het winnen Hoofdstuk 3 : centrumspel
- Downloaden : <https://www.dejuistezet.be>

Door een collectief onder de vleugels van de FMJD :

- Niveau 4 – Roozenburg cursus Hoofdstuk 3 : centrumspel
- Niveau 5 – Springer cursus Hoofdstuk 1 : de klassieke aanval
 - Download : <https://www.fmjd.org/promo/magic/>

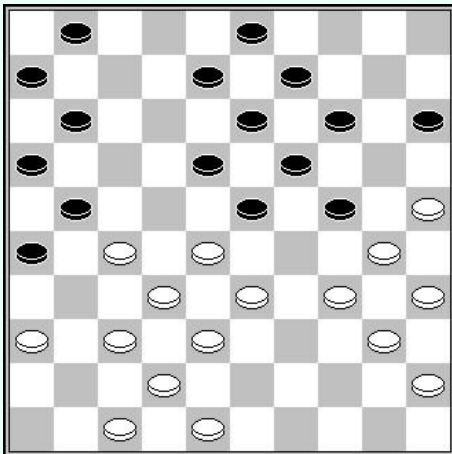
Door Michael Kats

- La boussole de la stratégie (tome 2) Hoofdstuk 8.1 : le passage du classique à l'occupation du centre
 - On line : https://allonsadame.pagesperso-orange.fr/entree_ouvrages/entree_ouvrages.html

Hoofdstuk 4 : de grote laterale driehoek

Het basisidee

Het tactische belang van de grote laterale driehoek is al het onderwerp geweest van talrijke onderzoeken, met name het goed gedocumenteerde onderzoek van Fabrice Lamock, gepubliceerd in het tijdschrift "Le Jeu de Dames". Het basisidee is om druk uit te oefenen op de linkervleugel van de tegenstander om een overschrijding van deze vleugel te veroorzaken. Hier is een voorbeeld dat het doel perfect illustreert :

Rob Clerc - Cees van Duyvenbode (interclub 1983)
24^e temps – zwart aan zet

Dit diagram, met de 6 pionnen van de grote driehoek 25-30-34-35-40-45, is ons bekend. De dreiging van 34-29 (23x34) 40x20 (15x24) is zeer reëel.

24... 08-12

Wat anders ?

Na 24... (24-29) 25.33x24 (14-20) 26.25x14 (9x29), maakt wit dam door 27.30-24 (19x39) 28.28x19 (13x24) 29.37-31 (26x28) 30.38-33 enz.

Na 24... (11-17), bevestigt wit zijn positionele superioriteit door 25.34-29 (23x34) 26.40x20 (15x24) 27.27-22 (18x27) 28.37-31 (26x37) 29.42x11 (06x17) 30.36-31 (21-26) 31.31-27 (17-21) 32.27-22 ! enz.

Na de tekstzet verwerpt wit het idee om een doorbraak te forceren door 34-29 en 28-23, en neemt plan "B" aan :

25. 34-29 23x34 26. 40x20 15x24 27. 27-22 !

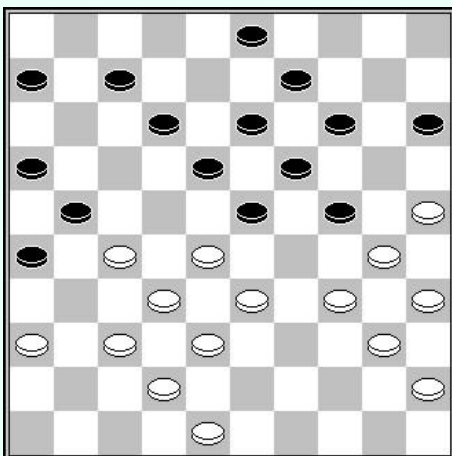
Een opmerkelijk offer die de structurele zwakte van zwart benadrukt.

27... 18x27 28. 45-40 ! 03-08

Op (12-18), maakt wit dam door 29.28-23 (19x39) 30.30x08 (03x12) 31.37-31 (26x28) 32.38-32 (27x38) 33.42x4.

29. 40-34 12-18 30. 37-31 26x37 31. 42x22 18x27

32. 34-29 enz. de doorbraak op de vleugel is onvermijdelijk.

Alexander Baliakin - Filip Markevich (Belarussie K 1997)
29ste zet – wit aan zet

Het maneuver gebruikt door wit in deze partij is zeer nuttig om te kennen :

29. 34-29 ! 23x34 30. 40x20 15x24 31. 27-22 ! 18x27

32. 37-31 ! 26x37 33. 42x22 03-08

Effectief, de aanval 33... (12-18) wordt direct weerlegd door 28-23 !! enz.

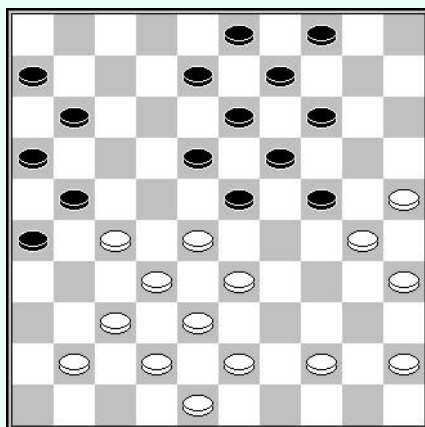
34. 45-40 ! 21-26 35. 40-34 !

Het overschrijden van de vleugel is nu onvermijdelijk.

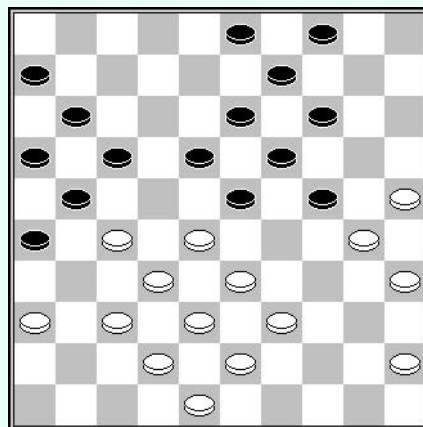
Een perspectief

Het is verrassend om te ontdekken dat de kampioenen van de eerste helft van de twintigste eeuw nooit hun toevlucht hebben genomen tot dit soort ontwikkelingen en manoeuvres. De oudste partij met dit thema dat op Turbo Dabase te vinden, dateert uit 1953. Daarin stond zesvoudig Nederlands kampioen Johannes Hendrik Vos tegenover de minder bekende speler Jan Craane.

Johan Vos begon zich in 1920 te onderscheiden in de competitie, nadat hij de tweede plaats had behaald in het Amsterdamse kampioenschap. Vervolgens nam hij 25 keer deel aan het nationaal kampioenschap en won hij zes keer de titel, in 1922, 1923, 1925 (na een extra wedstrijd met Arnold Damme), 1930, 1932 en 1935, terwijl hij maar liefst negen keer op de tweede plaats eindigde, (1920, 1921, 1924, 1927, 1929, 1937, 1939, 1942, 1944). Het was in 1925 dat Johan Vos meedeed aan de strijd om de wereldtitel en deelnam aan de Wereldbeker in Parijs. Een gedeelde vierde plaats met Hermann de Jong laat zien dat hij tot de sterkste spelers van zijn tijd behoort. Tien jaar later stelde zijn overwinning op het Nederlands kampioenschap hem in staat de Fransman Maurice Raichenbach uit te dagen in een wedstrijd van twintig wedstrijden, maar helaas voor hem eindigde deze wedstrijd in een zware nederlaag, met vijf verloren wedstrijden

Zwart aan zet

Zwart aan zet

Het eerste diagram toont de stand op de 26ste zet. Zwart wordt gespeeld door Jojan Vos, die er bewust voor koos om een grote driehoeksformatie te construeren :

26... 08-12

27. 41-36

Dit is niet de beste verdedigende zet. Jan Craane had beter door kunnen gaan met 27.44-39 (12-17) 28.28-22 (17x28) 29.33x22, waarna zwart ondanks alles een grote druk uitoefent door (11-17) 30.22x11 (6x17) 31.39-33 ?! (23-29) ! enz.

27... 12-17 28. 44-39

28.43-39 wordt gevolgd door

(17-22) 29.28x17 (11x31) 30.36x27 (23-28) 31.32x12 (21x34) 32.30x39 (06-11)

Met mooi voordeel.

Na de tekstzet komen we bij de positie van het tweede diagram. Zwart ging daarna verder met de manoeuvre die later klassiek werd :

28... 17-22 29. 28x17 11x31 30. 36x27 23-28 31. 32x12 21x41

32. 42-37 41x32 33. 38x27 14-20 34. 25x23 13-18

35. 30x19 18x49 36. 12-07 49x21 37. 07-01

Met een technisch gewonnen eindspel voor zwart.

Om meer te weten

Door Jean-Pierre Dubois :

- Tome 1 – 2e partie (classique actif) Hoofdstuk 6 : le grand triangle latéral
 - Download : <http://www.ffjd.fr/Web/index.php?page=telechargements>
 - On line : https://allonsadame.pagesperso-orange.fr/entree_ouvrages/fic_classique_actif/t12_6/LE_GRAND_TRIANGLE_LATERAL.html

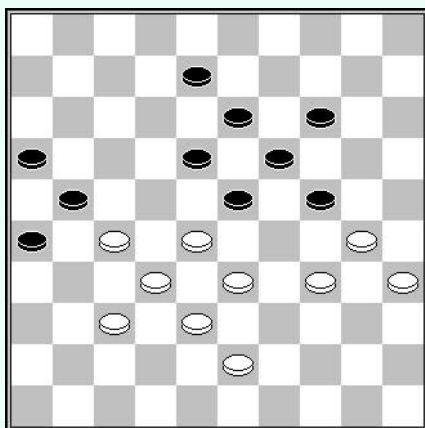
Door Tjalling Goedemoed :

- Cursus Part 2 - Sectie 2 Hoofdstuk 2 : de massieve aanval
 - Download : <https://www.dejuistezet.be>
 - On line : https://allonsadame.pagesperso-orange.fr/entree_ouvrages/entree_ouvrages.html

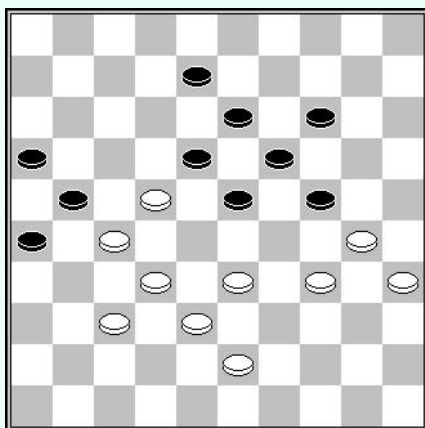
Hoofdstuk 5 : de Ghestem doorstoot

Het bassidee

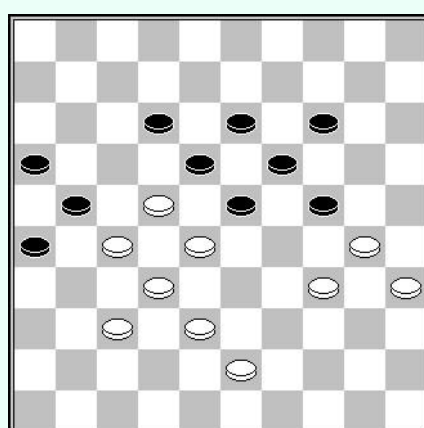
De Ghestem doorstoot komt in diverse en gevarieerde vormen voor, maar het belang wordt groter bij het einde van het middenspel, vooral bij het aanwezig zijn van een klaverblad van de tegenstander.

Wit aan zet

Zwart aan zet

Zwart aan zet

In het eerste diagram kunnen we gemakkelijk zien dat wit over twee speelbare zetten beschikt, 28-22 en 43-39. Na 1.43-39 (08-12) 2.30-25 (12-17) 3.34-30, krijgen we de Woldouby stand, met een gelijkspel. De andere zet 1.28-22 biedt het voordeel van de route voor schijf 8 af te sluiten, en hierdoor het aantal reserve tempi voor zwart te verminderen. Deze opstoot in het midden van het bord draagt de naam van de oud-wereldkampioen Pierre Ghestem.

1. 28-22

Karakteristieke stand van het tweede diagram met een achtergebleven schijf op 8 die (23-28) buiten werking stelt en een inactief klaverblad 16-21-26.

1... 08-12

Na (14-20) 2.33-28 ! (20-25) 3.38-33 ! heeft zwart geen hoop meer op remise.

2. 33-28

Stand van het derde diagram. Een gebruikelijke situatie waarin wit met drie verdedigingen te maken krijgt :

A – Het offer

2... 12-17 3. 22x11 16x07 4. 27x16 07-12

Dit offer is niet effectief daar de schijf op 36 naar 27 kan gaan in het volgende geval :

5. 37-31 ! 26x37 6. 32x41 23x32 7. 38x27

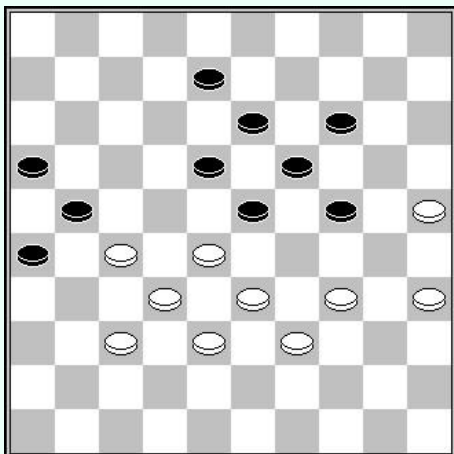
B – De opmars (24-29)

2... 24-29 3. 43-39 29x40 4. 35x44 14-20 5. 30-25 20-24 6. 39-34 +

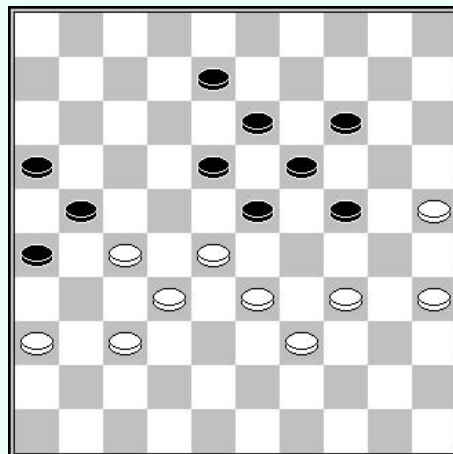
C – De ruil (23-29)

2... 23-29 3. 34x23 18x29 4. 28-23 ! 19x17 5. 30x10 12-18
6. 10-04 17-22 7. 37-31 26x28 8. 04-15 W+

Een standaardthema in Ghestem

Wit aan zet

Wit aan zet

Deze twee posities zijn vergelijkbaar en komen regelmatig voor in competitie. De stand van het eerste diagram winst, terwijl die in het tweede diagram slechts gelijkspel oplevert. Laten we dat eens van dichterbij bekijken :

A – Eerste diagram

1. 28-22 08-12 2. 35-30 24x35

Een beslissend offer. Na 2.33-28 maakt zwart zonder problemen remise door (23-29).

3. 22-17

Een beslissende aanval met zetdwang.

3... 26-31 4. 37x26 23-28 5. 17x08 ! 28x37

6. 26x17 13x02 7. 38-32 37x28 8. 33x24 W+

B – Tweede diagram

1. 28-22 08-12 2. 35-30 24x35 3. 22-17 26-31

4. 37x26 23-28 5. 33x22 18-23 6. 17x08 13x02

7. 26x17 23-29 8. 34x23 19x37 9. 36-31 37x26

10. 39-34 16-21 11. 27x16 26-31

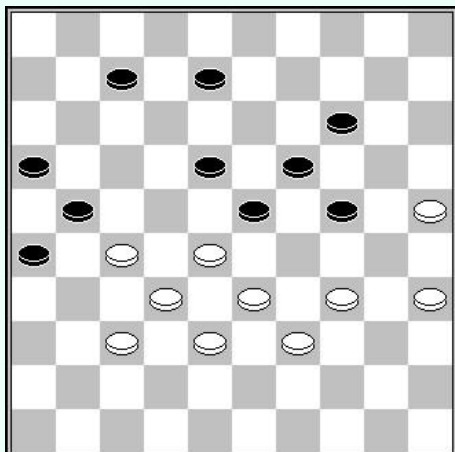
En men hoeft niet meer op winst te hopen.

Bijvoorbeeld :

12.17-11 (31-37) 13.11-06 (37-41) 14.06-01 (41-47) 15.22-17 (14-19) enz.=

Niet aarzelen om aan te vallen

De waarde van de Ghestem doorstoot in aanwezigheid van een klaverblad van de tegenstander is van onschatbare waarde. Om dit aan te tonen, kijken we naar het volgende voorbeeld :

Wit aan zet

Wit heeft een voorsprong in ontwikkeling. Hij zou in de verleiding kunnen komen om 1.34-30 te spelen, maar na (08-13) 2.39-34 (07-12) zouden ze moeten vechten om een gelijkspel te vinden in deze beroemde Woldouby-positie.

Het belang van de Ghestem doorstoot is hier duidelijk. Ondanks zijn ontwikkelingsvoorsprong krijgt wit een winnend positioneel voordeel.

1. 28-22 ! 08-13
2. 33-28 07-12
3. 34-30 23-29

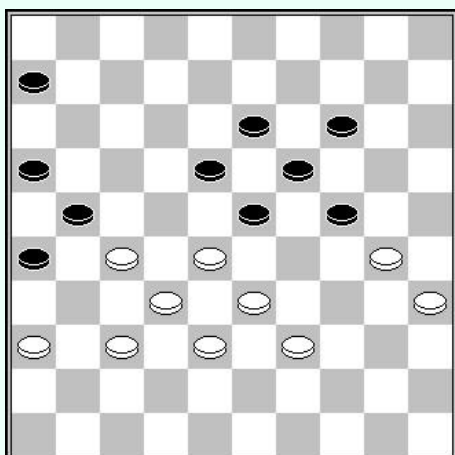
In talrijke gevallen volstaat het offer (12-17) 4.22x11 (16x07) 5.27x16 (07-12), om remise te maken, maar hier heeft wit een mooi, te kennen, manoeuvre :

- 6.39-34 (24-29) 7.25-20 ! (14x25) 8.16-11 (29x40)
- 9.35x44 (25x34) 10.11-06 enz.

4. 28-23 19x17
5. 30x10 17-22

Het schijfoffer door (29-34) 6.39x30 (17-22) faalt op 7.37-31 (26x28) 8.10-05 (21x43) 9.05x49.

6. 39-33 22x42
7. 38x47 29x27
8. 10-05 enz. W+

Wit aan zet

Het volgende voorbeeld komt uit het boek van Pierre Ghestem "Hoe ik wereldkampioen werd". Wit heeft 2 tempi achterstand, maar de zwakte van schijf 36 pleit niet in zijn voordeel.

1. 28-22 ! 23-29

(23-28) 32x12 (21x25) 12-07 laat niet toe remise te maken.

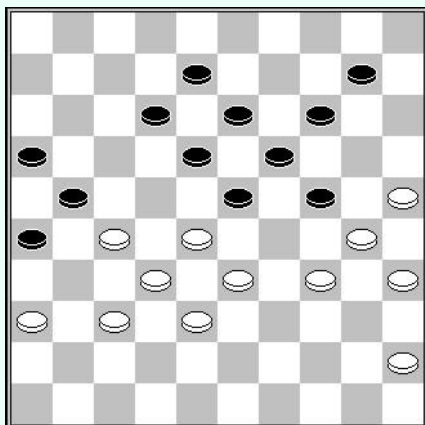
2. 33-28 18-23
3. 39-33 29-34
4. 30x39 14-20
5. 39-34 20-25
6. 36-31 24-29
7. 33x24 19x39
8. 28x08 39-44
9. 22-18 ! 44-50
10. 18-13 50-28
11. 32x23 21x43
12. 13-09 met winst door overmacht.

Er zijn natuurlijk talrijke andere varianten gedetailleerd weergegeven door P. Ghestem, maar ze eindigen alle in winst voor wit.

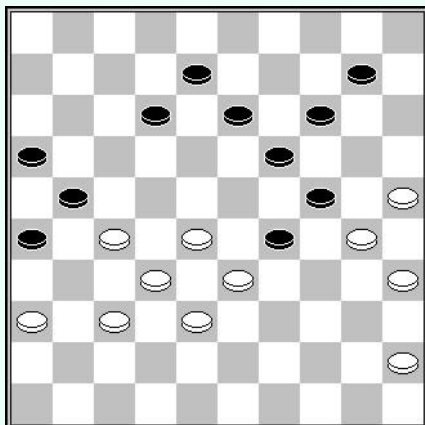
Een Ghestem-doorstoot die niet over het hoofd mag worden gezien

Je zou in de verleiding komen om te denken dat het uitvoeren van Ghestem doorstoot via een ruil dezelfde voordelen zou opleveren. In feite houdt dit a priori geen rekening met het feit dat de termijnuitwisseling extra ruimte en velden vrijmaakt.

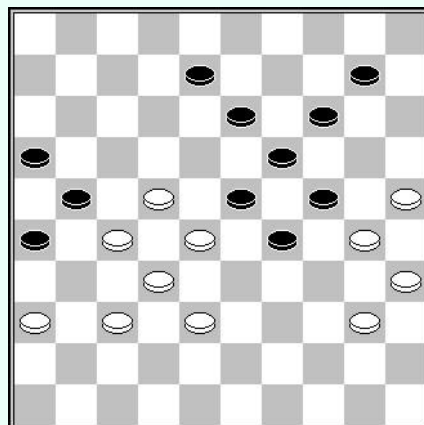
Laat ons volgende voorbeeld bekijken :

Zwart aan zet

Wit aan zet

Zwart aan zet

In het **eerste diagram** speelt zwart :

1... 23-29 ! 2. 34x23 18x29

En we zijn bij het **tweede diagram** waarin we zien dat de Ghestem schijf de route van de achtergebleven schijf 45 afsluit.

Veronderstellen we het vervolg :

3. 28-22 12-18 4. 33-28 18-23 5. 45-40

Derde diagram. Zwart zal nu een belangrijke zet spelen die hem de nodig reserve tempi garandeert

5... 08-12 !

Na (10-15) 6.36-31 (15-20), forceert wit remise door 7.40-34 (29x40) 8.35x44 (24x35) 9.38-33 (20-24) 10.22-18 ! (23x12) 11.33-29 (24x22) 12.27x20

6. 22-17 10-15 ! 7. 17x08 enz. Z+

Een perspectief

Pierre Ghestem werd op 16-jarige leeftijd, in 1938, erkend als een wonderkind door te strijden tegen de sterkste Franse spelers van die tijd. Even later bevestigde hij zijn talent door een vriendschappelijke wedstrijd tegen Alfred Molimard te winnen, met een duidelijke score van 11-1. Het was in 1945, aan het einde van de oorlog, dat Pierre Ghestem wereldkampioen werd, na een wedstrijd van 10 wedstrijden tegen Maurice Raichenbach (14 tegen 6).

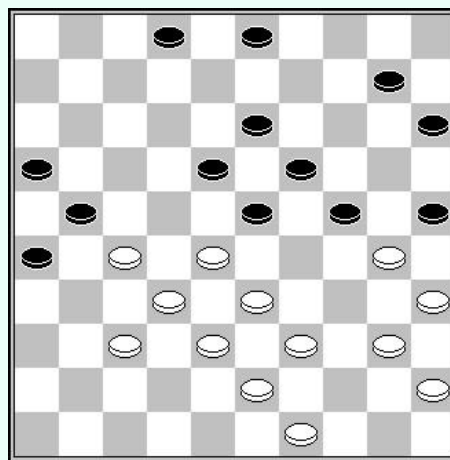
In 1947 zette Pierre Ghestem zijn titel op het spel in een wedstrijd tegen R.C. Keller, maar hij won ook die wedstrijd overtuigend, met een score van 17-11.

De carrière van Pierre Ghestem kwam abrupt tot een einde na het wereldkampioenschap van 1948, waar de buitengewone overwinning werd behaald van een nieuwe kampioen, Piet Roozenburg, met 37 punten op 40. De herkansing tussen laatstgenoemde en Ghestem heeft nooit plaatsgevonden, tot grote ontsteltenis van de spelers van die tijd, maar geconfronteerd met de traagheid van de Franse federatie in die tijd, verliet hij uiteindelijk het damspel om bridge te gaan spelen, waarin hij ook uitblonk, een veilingssysteem bedacht, en zijn genie zag beloond worden met een wereldtitel.

In het damspel blijft zijn naam verbonden aan een doorstoot in het klassieke spel die hij tijdens persoonlijke studies ontdekte.

Pierre Ghestem

Tegen Raichenbach

Laten we ons nu verdiepen in de partij die hij tegen Maurice Raichenbach speelde. In de stand van het diagram speelde wit :

34. 28-22 !

Voor het eerst zou deze 'revolutionaire' doorstoot de toekomstige wereldkampioen in staat stellen de eerste partij van de wedstrijd te winnen.

34... 25x34 35. 40x20 15x24 36. 33-28

Het spel speelt zich nu uitsluitend af op de rechtervleugel van wit, waar hij in de meerderheid is.

36... 10-14

Na (23-29) 37.45-40 (18-23) 38.39-34 garandeert de opmars naar veld 25 territoriaal voordeel .

37. 39-34 ! 14-20 38. 49-44 ! 02-08 39. 44-40 24-29

40. 35-30 ! 20-24 41. 40-35 ! 29x40 42. 45x34 03-09

43. 43-39 09-14 44. 39-33 08-12 45. 22-17 !

De beslissende aanval met zetdwang ..

45... 23-29 46. 17x08 29x40 47. 35x44 13x02

48. 28-22 24x35 49. 22x24 W+

Om meer te weten

Door Jean-Pierre Dubois :

- Tome 1 – 2e partie (classique actif) Hoofdstuk 4 : l'avancée Ghestem
 - Téléchargement : <http://www.ffjd.fr/Web/index.php?page=telechargements>
 - En ligne : https://allonsadame.pagesperso-orange.fr/entree_ouvrages/fic_classique_actif/t12_4/L'AVANCEE_GHESTEM.html

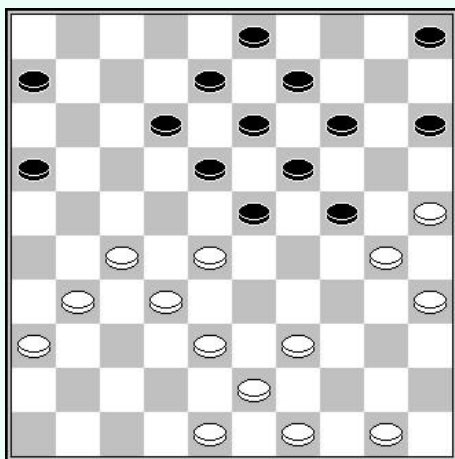
Door Tjalling Goedemoed :

- Cursus Part 2 - Sectie 3 Hoofdstuk 4 : de Ghestem doorstoot
- De kunst van het winnen Hoofdstuk 2 : gesloten klassieke posities
 - Download : <https://www.dejuistezet.be>
 - On line : https://allonsadame.pagesperso-orange.fr/entree_ouvrages/entree_ouvrages.html

Hoofdstuk 6 : Offensief spel op de linkervleugel

Het basisidee

Tempi voordeel in klassiek spel vertaalt zich vaak in overontwikkeling. Om deze situatie gunstig te laten zijn, is het essentieel om een spel te behouden of open te blijven. In dit geval bestaat het principe uit het doorbreken van het klassieke door de controle over het spel op de rechtervleugel te verzekeren en een aanval op de andere vleugel te ontwikkelen. Het volgende voorbeeld illustreert deze strategische richting duidelijk:

Ton Sijbrands - Franklin Waldring (Paramaribo NAKS 1971)

27ste zet – wit aan zet

27. 39-33 !

Voordat hij een actie op de linkervleugel start, verhindert wit het opspelen van schijf 24 naar veld 29.

Dus :

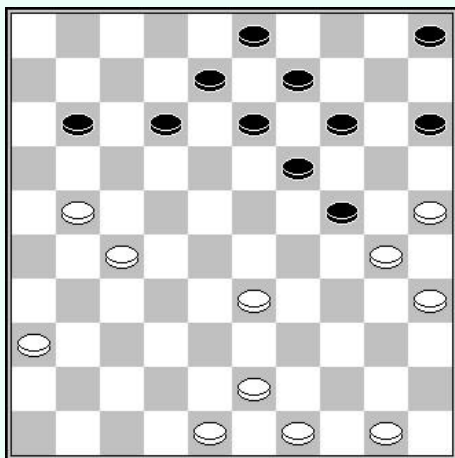
(24-29) 28.33x24 (14-20) 29.25x14 (09x29) wordt gevolgd door een damzet 30.38-33 (29x38) 31.30-24 (19x30) 32.28x19 (13x24) 33.27-21 (16x27) 34.31x02

27... 06-11

Na (12-17), het speelplan 28.27-22 (18x27) 29.32x12 (08x17) 30.48-42 moet natuurlijk in overweging worden genomen.

28. 27-21 ! 16x27 29. 31x22 18x27 30. 32x21 23x32

31. 38x27

Het zwarte spel is niet georganiseerd. Le jeu des noirs est désorganisé. De verbinding tussen de vleugels is verbroken.

31... 11-16 32. 43-38 12-17 33. 21x12 08x17

34. 36-31 13-18 35. 38-32 09-13 36. 49-43 03-08

37. 43-38 18-23 38. 31-26 08-12 39. 48-42

Gaandeweg ontdekken we dat alle witte pionnen een actieve rol gaan spelen op de linkervleugel, terwijl zwart enkel vertragende zetten tot zijn beschikking heeft.

39... 13-18 40. 27-21 16x27 41. 32x21 05-10

42. 21-16 15-20 43. 26-21 17x26 44. 16-11 enz. W+

Het volgende voorbeeld is eveneens zeer interessant.

Partij Anatoli Gantwarg – Dramaretski (Militair kampioenschap URSS 1983).

1. 32-28 18-23 2. 38-32 12-18 3. 42-38 20-24 4. 47-42 07-12 5. 31-27 17-21

6. 37-31 21-26 7. 41-37 14-20 8. 34-29 23x34 9. 40x29 20-25 10. 29x20 25x14

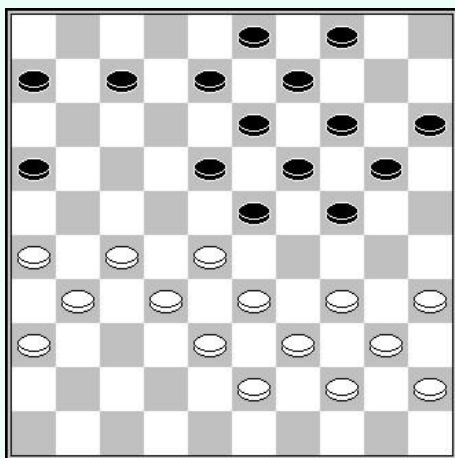
In enkele zetten is de toon gezet : het is wit die het spel moet spelen.

11. 45-40 19-24 12. 40-34 14-19 13. 44-40 18-23 14. 49-44 12-18

15. 27-22 18x27 16. 31x22 11-17 17. 22x11 16x07

Zwarts ogenschijnlijk solide spel kan de werkelijke zwakte van schijf 5 en de zwaarte van de linkervleugel niet maskeren.

18. 36-31 10-14 19. 31-27 07-12 20. 46-41 06-11
 21. 41-36 11-16 22. 50-45 12-18 23. 37-31 26x37
 24. 42x31 02-07 25. 31-26 14-20 26. 48-42 05-10
 27. 42-37 10-14 28. 37-31 01-06

Wit heeft exclusief op zijn linkervleugel gespeeld, wachtend op het goede moment om het zwarte spel in twee te splitsen.

29. 34-29 ! 23x34 30. 40x29 ! 20-25
 31. 29x20 15x24 32. 27-21 ! 16x27
 33. 31x22 ! 18x27 34. 32x21

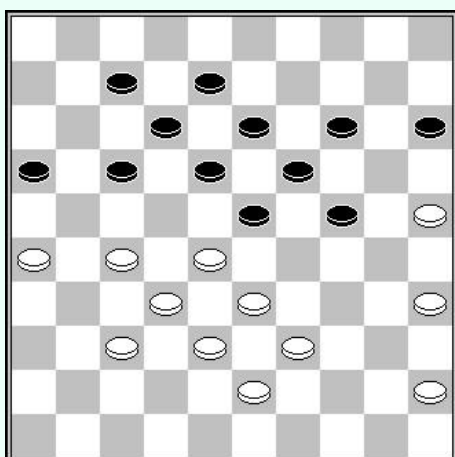
We kunnen duidelijk de omvang zien van de schade die is veroorzaakt door de opeenvolging van eerdere ruilen. De linkervleugel van zwart is inactief en de andere vleugel is verzwakt. De rest is slechts een kwestie van techniek :

- 34... 08-12 35. 36-31 13-18
 36. 31-27 18-23 37. 38-32 12-18
 38. 43-38 06-11 39. 44-40 09-13
 40. 28-22 11-16 41. 21-17 04-09
 42. 17-11 enz. +

Een ander basisidee

De ruil naar veld 21 is niet altijd een goed idee, vooral niet als er zwarte pionnen aanwezig zijn 12 en 17. Onder deze omstandigheden heeft het offensief op de linkervleugel een goede kans van slagen. In deze omstandigheden verdient het de voorkeur om voor een ander, geschikter spelplan te kiezen.

Laten we de volgende positie eens bekijken :

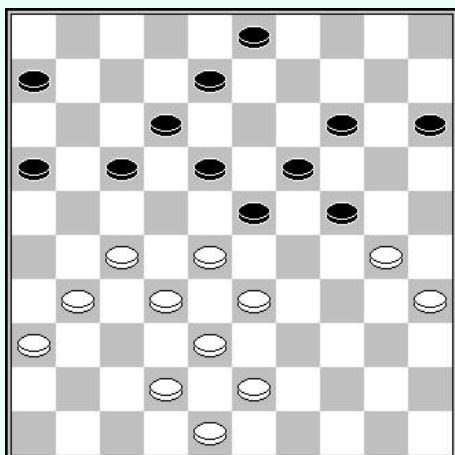
Ben Provoost – Wouter Ludwig (interclub 2005)

37ste zet – wit aan zet

Bij een voorsprong van vier tempi zou het handhaven van een gesloten spel nadelig voor wit blijken. De randpion 26 zal dienen als steun om een actie op de linkervleugel te initiëren.

37. 28-22! 17x28 38. 33x22 07-11
 39. 26-21 11-17 40. 22x11 16x07
 41. 37-31 07-11 42. 31-26 11-16
 43. 39-33 23-29 44. 43-39 24-30
 45. 25x23 19x37 46. 27-22 enz. W+

In de volgende stand, is het niet evident om zich een offensief voor te stellen op de linkervleugel, maar nochtans :

Jurij Ogorodnikov, - W. Chazankin (1960)

34ste zet – wit aan zet

34. 31-26 ! 17-21 35. 26x17 12x21

36. 36-31 ! 21-26 37. 43-39 26x37

38. 42x31

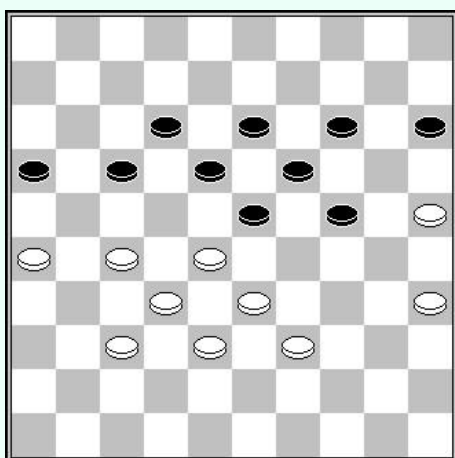
Wit heeft de controle genomen over de twee vleugels.

38... 03-09 39. 48-42 08-12

40. 42-37 09-13 41. 31-26 06-11

42. 30-25 11-17

Volgend diagram.

De controle over de vleugels is onvoldoende, omdat wit geen middelen heeft om de opstoot (23-29) te controleren, net zo min na 43.39-34 als na 43.37-31. Maar wit bezit een excellent speelplan :

43. 28-22 ! 17x28 44. 33x22 12-17

45. 22x11 16x07 46. 26-21 24-29

47. 21-16 15-20 48. 37-31 19-24

49. 31-26 13-19 50. 39-33 18-22

51. 27x18 23x12 52. 26-21 29-34

53. 32-28 12-18 ?

(24-30) leidt tot remise.

54. 21-17 18-22 55. 17-12 07x18 56. 28x17 enz. W+

Een perspectief

Ton Sijbrands

Het was in de jaren '70 dat ik deze manier van spelen op de linkerflank ontdekte, terwijl ik de vroege varianten Weiss 32-28 (18-23) 38-32 bestudeerde. In feite trokken twee partijen mijn aandacht, één die Ton Sijbrands op het EK tegen Michel Hisard speelde in 1968, en de andere tussen Anatoli Gantwarg en Jan Cazemier tijdens de kwalificaties voor het wereldkampioenschap in 1970.

In 1968 was Ton Sijbrands nog maar 19 jaar oud, maar hij behoorde al tot de kanshebbers voor de hoogste titel. De manier waarop hij dit klassieke spel speelde tegen Michel Hisard, bekend onder de sterksten in deze speelstijl, is opmerkelijk.

Bekijk deze partij :

Partij Ton Sijbrands – Michel Hisard (Europees kampioenschap 1968)

<https://toernooibase.kndb.nl/opvraag/applet.php?kl=46&ld=871&r=4&jr=0&wed=119504&view=>

1. 33-28 18-23 2. 31-27 17-21 3. 39-33 20-24
4. 44-39 12-18 5. 37-31 21-26 6. 49-44 26x37 7. 42x31

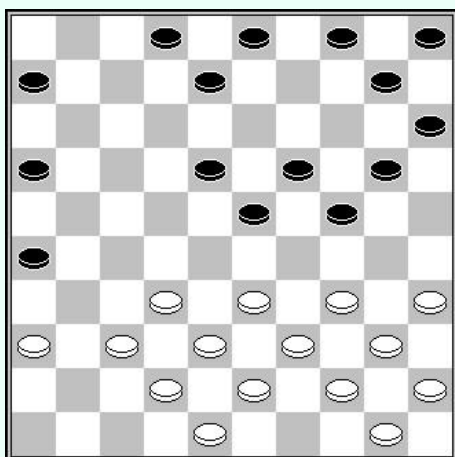
We zien hier de Weiss opening 1.32-28 (18-23) 2.38-32 (12-18) 3.31-27 (7-12) 4.43-38 (17-21)
5.37-31 (21-26) 6.49-43 enz.

7... 07-12 8.41-37 11-17 9. 47-42 14-20 10. 46-41 06-11 11. 31-26 01-06
12. 37-31 17-21 13. 26x17 11x22

Jan Cazemier sloeg direct door (12x21) in de partij tegen Gantwarg.

<https://toernooibase.kndb.nl/opvraag/applet.php?kl=46&ld=605&r=17&jr=0&wed=82183&view=>

14. 28x17 12x21 15. 41-37 21-26 16. 27-22 ! 18x27
17. 31x22 13-18 18. 22x13 09x18

We vinden enkele kenmerken van dit soort posities. Zwart heeft een overladen linkervleugel en een verzwakte rechtervleugel.

19. 36-31 08-13 20. 33-28 04-09
21. 39-33 10-14 22. 31-27 05-10
23. 44-39 20-25 24. 37-31 26x37
25. 42x31 02-08 26. 31-26

Wit speelt actief op zijn linkervleugel.

26... 24-30 27. 35x24 19x30
28. 28x19 14x23 29. 40-35 ! 08-12
30. 35x24 23-29 31. 34x23 18x20
32. 27-21 ! 16x27 33. 32x21

Het voordeel van wit is belangrijk. Het is interessant het verschil in stijl te constateren met de partij gespeeld door Michel Hisard met wit tegen Emile Biscons tijdens het Frans kampioenschap 1964.

<https://toernooibase.kndb.nl/opvraag/applet.php?kl=46&ld=4715&r=1&jr=0&wed=836835&view=>

Om meer te weten

Door Jean-Pierre Dubois :

- Tome 1 – 2^e partie (classique actif) Hoofdstuk 7 : le jeu offensif sur l'aile gauche
 - TDownload : <http://www.ffjd.fr/Web/index.php?page=telechargements>
 - On line : https://allonsadame.pagesperso-orange.fr/entree_ouvrages/fic_classique_actif/t12_7/LE_JEU_OFFENSIF_SUR_L'AILE_GAUCHE.html

Door Tjalling Goedemoed :

- Cursus 2 - Sectie 2 Hoofdstuk 4 : de aanval op de linkervleugel
 - Download : <https://www.dejuistezet.be>
 - On line : https://allonsadame.pagesperso-orange.fr/entree_ouvrages/entree_ouvrages.html